

Schooljaar 2025-2026 't Schylger Jouw

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING
examenreglement

voor VMBO BB, KB en TL klas 3 en 4 schooljaar 2025-2026

Vastgesteld door het bevoegd gezag van de G.S.G. 't Schylger Jouw voor VMBO te Midsland-Terschelling ter uitvoering van het Eindexamenbesluit V.W.O./H.A.V.O./M.A.V.O./V.B.O., artikel 31, lid 2.

A.J.H. Gorter, locatiedirecteur GSG 't Schylger Jouw

Midsland, september 2025

Welkom in het derde en vierde leerjaar van 't Schylger Jouw!

We zijn met frisse moed begonnen aan het schooljaar 2025-2026.

In dit schooljaar geven we het startschot voor het eindexamen. De cijfers die je vanaf nu behaalt, tellen mee voor het schoolexamencijfer. Dat is de helft van je diplomacijfer. De andere helft is het cijfer dat je haalt voor het centraal examen. Dat is het landelijke examen aan het eind van klas 4.

Tijdens je examenjaren is het van groot belang dat je weet wat je allemaal moet doen om je cijfers te behalen.

Neem de inhoud nauwkeurig door en bewaar dit boekje goed, want in de loop van het jaar zal je deze informatie nodig hebben. Vanzelfsprekend kun je met alle vragen terecht bij je coach.

We wensen je veel succes!

Mede namens de docenten en coaches,

Anna Gorter, locatiedirecteur GSG 't Schylger Jouw

Inleiding

Het afnemen van examens v.m.b.o is gebonden aan wet- en regelgeving zoals deze onder andere is beschreven in het inrichtingsbesluit W.V.O. en het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. (zie www.examenblad.nl)

Op basis van het eindexamenbesluit dient GSG 't Schylger Jouw een examenreglement en een programma van toetsing en afsluiting te formuleren. Dit examenreglement kun je in dit document terugvinden.

Voor het opstellen van dit reglement hebben we de indeling van het Eindexamenbesluit gevolgd.

Ons examenreglement op voorstel van de examencommissie vastgesteld en ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad.

Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

De wet:	Wet op het Voortgezet Onderwijs (W.V.O.).
Onze Minister:	Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
Inspectie:	de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht ;
Het bevoegd gezag:	Bestuur Openbaar Onderwijs Terschelling
Raad van toezicht:	Het College van B en W van de Gemeente Terschelling
Kandidaat:	een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deel-eindexamen wordt toegelaten.
Gecommitteerde:	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet en artikel 36 van dit besluit;
School:	een school voor v.w.o., een school voor h.a.v.o., een school voor m.a.v.o. of een school voor v.b.o.
Directeur:	de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs.
Leerling:	een leerling aan een school voor voortgezet onderwijs.
Schooljaar:	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar.
Examinator:	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak.
Vakken:	Algemene vakken, profielvakken, beroepsgerichte keuzevakken en andere programmaonderdelen.
Kunstvakken:	de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, dans en drama.
Algemene vakken:	vakken niet zijnde profielvakken, genoemd in artikel 26h, eerste lid , respectievelijk bedoeld in artikel 26i, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO , en niet zijnde beroepsgerichte keuzevakken als bedoeld in artikel 26j van dat besluit ;
Profiel:	een in artikel 10, derde lid, 10b, derde lid, 10d, derde lid , of 12, derde lid, van de wet bedoeld profiel;
Profielwerkstuk:	het in artikel 4 bedoelde profielwerkstuk;
Toets:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht.

Eindexamen:	een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken.
Leerweg:	de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg, de gemengde leerweg en de theoretische leerweg
Eindexamen v.m.b.o.:	een eindexamen dat leidt tot een diploma v.m.b.o. voor zover het betreft de theoretische leerweg, de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg of de gemengde leerweg;
Deeleindexamen:	een examen in een of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken.
Herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
Examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen.
Maatschappelijke Stage:	stage als bedoeld in artikel 6f van de wet ;

Artikel 3 Afnemen eindexamen

De directeur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen of deeleindexamen af.

Artikel 3a. De examensecretaris

- 1** De directeur van een school voor voortgezet onderwijs wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen. Een examensecretaris is tevens examensecretaris van de deeleindexamens.
- 2** De directeur en de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs verrichten gezamenlijk de taken bedoeld in de [artikelen 33, tweede lid, 48, eerste en derde lid, 52, zesde lid](#), en [59, vierde lid](#).
- 3** De examensecretaris heeft de taak om de directeur te ondersteunen bij:
 - a.** het organiseren en afnemen van het eindexamen of het deeleindexamen bedoeld in het eerste lid;
 - b.** de uitvoering van het examenreglement bedoeld in [artikel 31, eerste lid](#);
 - c.** de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting bedoeld in [artikel 31a, eerste lid](#); en
 - d.** de verstrekking van een overzicht van de onderdelen en beoordeling van de schoolexamens bedoeld in [artikel 33](#).
- 4** De directeur stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het tweede en derde lid worden opgenomen.
- 5** De directeur verstrekt de taakomschrijving aan het bevoegd gezag, aan de examensecretaris en aan de examencommissie.
- 6** De directeur draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.

Artikel 4 Indeling eindexamen; profielwerkstuk

1. Het eindexamen of deeleindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan mede een maatschappelijke stage omvatten.
3. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, bedoeld in [artikel 10 van de wet](#), of de gemengde leerweg, bedoeld in [artikel 10d van de wet](#), omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
4. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

Artikel 5 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
3. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
4. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
6. In overeenstemming met [artikel 30a van de wet](#) wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Ongeoorloofd verzuim

Indien een kandidaat zonder geldige reden afwezig is bij een toets van het centraal examen wordt hij verwezen naar het tweede tijdvak om zijn CE te voltooien. Hij heeft dan geen recht meer op een herexamen. Bij afwezigheid zonder geldige reden bij een schoolexamen wordt de leerling verwezen naar het inhaalmoment (zie toetskalender voor data) hij heeft dan geen recht meer op een herkansing voor de betreffende toetsperiode. Of er sprake is van ongeoorloofd verzuim kan worden vastgesteld door de directeur-bestuurder of de interim-directeur nar contact met de ouders/verzorgers.

Procedure bij onregelmatigheden

Alvorens een beslissing ingevolge voorgekomen onregelmatigheden wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat en de vakdocent en/of de surveillant. De kandidaat kan zich door een ouder of verzorger laten bijstaan. De directeur deelt haar beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling, in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt gewezen op de mogelijkheid van beroep.

Het besluit waarbij een maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. De termijn voor het indienen van het verzoekschrift is vijf dagen, met ingang van de dag na die waarop de beslissing aan de leerling is uitgereikt of toegezonden.

Indien het CE naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw zal worden afgenomen. De inspectie verzoekt de centrale examencommissie nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Indien door onvoorziene omstandigheden het CE in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist de minister hoe dan moet worden gehandeld.

Regeling van het eindexamen

Afdeling 1 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting (PTA)

Artikel 31 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo stelt een examenreglement vast, dat in elk geval bevat:
 - a. regels over de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen;
 - b. informatie over de toepassing van de maatregelen bedoeld in [artikel 5](#);
 - c. inhaal- en herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, waarbij in ieder geval wordt voorzien in een inhaalmogelijkheid voor de kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen; en
 - d. in het geval van een school voor voortgezet onderwijs, de samenstelling en het adres van de in [artikel 5, vierde en vijfde lid](#), bedoelde commissie van beroep.
2. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs wijkt bij de vaststelling van het examenreglement slechts af van het voorstel, bedoeld in [artikel 35e, eerste lid, onderdeel a](#), nadat het bevoegd gezag:

- a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
 - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs zendt de schriftelijke motivering, bedoeld in het tweede lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.
4. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs heeft voor het vaststellen van het examenreglement de instemming van de medezeggenschapsraad van de school voor voortgezet onderwijs bedoeld in [artikel 10, eerste lid, onder b, van de Wet medezeggenschap op scholen](#).
5. De examencommissie vavo heeft voor het vaststellen van het examenreglement de instemming van de studentenraad van de instelling voor educatie en beroepsonderwijs, bedoeld in artikel 8a.2.2, derde lid, onder e, van de Wet op het beroepsonderwijs.
6. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde examenreglement aan de kandidaten en de inspectie.
7. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Artikel 31a. Programma van toetsing en afsluiting: de inhoud

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast voor het desbetreffende schooljaar.
2. Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
 - a. welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
 - b. welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
 - c. de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
 - d. de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
 - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
 - a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
 - b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
 - c. examenstof die is gekozen door het bevoegd gezag.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Artikel 31b. Programma van toetsing en afsluiting: de vaststelling

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs wijkt bij de vaststelling van het programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in [artikel 31a, eerste lid](#), slechts af van het voorstel van de examencommissie, bedoeld in [artikel 35e, eerste lid, onderdeel b](#), nadat het bevoegd gezag:
 - a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
 - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
2. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs zendt de schriftelijke motivering bedoeld in het tweede lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs heeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de medezeggenschapsraad van de school, bedoeld in [artikel 10, eerste lid, onder b, van de Wet medezeggenschap op scholen](#).
4. De examencommissie vavo heeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de studentenraad van de instelling voor educatie en beroepsonderwijs bedoeld in artikel 8a.2.2, derde lid, onder e, van de Wet op het beroepsonderwijs.

5. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde programma van toetsing en afsluiting voor het desbetreffende schooljaar aan de kandidaten en de inspectie.
6. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Artikel 31c. Programma van toetsing en afsluiting: wijziging

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
 - a. in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of
 - b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.
2. De examencommissie van de school voor voortgezet onderwijs wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs kijkt bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts af van het advies van de examencommissie nadat het bevoegd gezag:
 - a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
 - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
4. Het [derde, vierde en vijfde lid van artikel 31b](#) zijn van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van de wijziging van het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Afdeling 2 Schoolexamen

Artikel 32 Schoolexamen

1. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in [artikel 37](#). Bij toepassing van artikel 37, zevende lid, wordt het schoolexamen in het vak waarop de toets betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van die toets.
3. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 33 Mededeling beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur respectievelijk de examencommissie vavo aan de kandidaat, voor zover van toepassing, het volgende:
 - a. een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier bedoeld in [artikel 35c](#);
 - b. een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
 - c. de beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld; en
 - d. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.

2. De directeur, de examensecretaris dan wel de examencommissie vavo tekenen voor verstrekking van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen aan de kandidaat.
3. De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen.

Artikel 35 Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. In afwijking van het eerste lid, worden de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
4. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.

Artikel 35b1 Herexamen schoolexamen v.m.b.o.

1. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Centraal examen (CE)

Artikel 37 Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
4. Het College voor toetsen en examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak wordt afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid, gelden de volgende regels:
 - a. de directeur deelt aan Onze Minister mee welke kandidaten het centraal examen zullen afleggen en in welke vakken;
 - b. de kandidaten leveren de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor toetsen en examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin alsmede in welke

- gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin aan de kandidaten worden teruggegeven;
- c. het College voor toetsen en examens deelt het door de kandidaat behaalde cijfer voor het centraal examen aan de directeur mee.
6. Het College voor toetsen en examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
 7. Het College voor toetsen en examens kan voor een toets een afnameperiode instellen waarbinnen het bevoegd gezag zelf de afnametijdstippen bepaalt. Deze afnameperiode vangt niet eerder aan dan op 1 april van het desbetreffende examenjaar en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.
 8. Het College voor toetsen en examens kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

Artikel 38 Opgave kandidaten centraal examen

1. De directeur deelt jaarlijks voor 1 november aan Onze Minister mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.

Artikel 40 Regels omtrent het centraal examen

1. Onze Minister zorgt ervoor dat de opgaven, bedoeld in [artikel 2, onderdeel c, van de Wet College voor toetsen en examens](#) tijdig beschikbaar worden gesteld aan de directeur van de school.
2. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.
4. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
5. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
6. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.

Artikel 45 Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het College voor examens. In dat geval deelt de directeur aan het College voor examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 55, eerste, tweede, dan wel derde lid en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor toetsen en examens het resultaat mede aan de directeur.

5. Indien het bevoegd gezag op grond van [artikel 37, zevende lid](#), zelf de afnametijdstippen bepaalt, kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het College voor toetsen en examens daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.

Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 47 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor de vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 48 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 49.
2. De uitslag luidt “geslaagd” of “afgewezen”.
3. Indien dat nodig is, om de kandidaat te laten slagen, betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 49 Uitslag eindexamen leerwegen vmbo

- 1 De kandidaat die eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. Hij voor hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 1. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 2. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
 3. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
 - d. Hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;

- e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald; en
 - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald.
- 2 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg als bedoeld in artikel 25 niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 25, eerste lid, onderdeel d, vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
 - 3 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
 - 4 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
 - 5 De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

Artikel 51 Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 45, eerste lid, van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe. Bij het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht, bedoeld in de eerste volzin, ook voor het cspe dat door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien op grond van artikel 49, vierde lid, of artikel 50, vijfde lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 48 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Het eerste tot en met het vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 52 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijnde vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen.
 - c. het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk.
 - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van de leerweg in mavo en vbo,
 - f. de beoordeling van de maatschappelijk stage, indien:
 1. de maatschappelijke stage is beoordeeld met <voldoende> of <goed> ;
 2. deze tenminste de duur heeft gehad van 30 uren,
 - g. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 49, derde lid,
 - h. de uitslag van het examen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor examens, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Onze minister stelt het model van de cijferlijst vast.
6. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 52a. Voorschriften *judicium cum laude*

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen VMBO theoretische leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. Ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 1. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
 2. Het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50.
3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen VMBO basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. Ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
 1. De eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en

2. Het eindcijfer berekend op grond van artikel 49, tweede lid, en
- b. Ten minste het eindcijfer 6 voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49.

Artikel 53 Certificaat en cijferlijst

3. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 - b. het thema van het sectorwerkstuk, voor zover beoordeeld met “goed” of “voldoende”.
5. Onze minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

Artikel 54 Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt.

Overige bepalingen

Artikel 55 Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan z.s.m. mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt t.a.v. de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld.
 - b. De aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. Een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring t.a.v. betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring
3. Het bevoegd gezag kan i.v.m. onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, t.a.v. een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd

en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:

- a. het vak Nederlandse taal- en letterkunde
 - b. het vak Nederlandse taal
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 57 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de directeur en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de opgave, bedoeld in artikel 56 wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
4. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van het College voor examens centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij het College voor examens.

Deel B: Specifieke bepalingen school

De directeur beslist

Indien een geval zich voordoet waarin dit reglement niet voorziet beslist de directeur.

Aanwezigheid bij het (school)examen, zie ook artikel 5, onregelmatigheden

1. Een kandidaat dient 15 minuten voor de aanvang van de zitting aanwezig te zijn.

2. De kandidaat die een onderdeel van het schoolexamen verzuimt en daarover niet tijdig vooraf de examensecretaris informeert, maakt zich schuldig aan een onregelmatigheid.
3. Indien de kandidaat de examensecretaris wel heeft geïnformeerd, beoordeelt deze of het verzuim het gevolg is van een gegronde reden. Als dat niet zo is, is sprake van een onregelmatigheid.
4. Het bepaalde in lid 2 en lid 3 is van overeenkomstige toepassing op het niet tijdig inleveren van praktisch werk.
5. Een kandidaat die wel aanwezig is, maar weigert om daadwerkelijk aan het schoolexamen deel te nemen, wordt geacht zonder gegronde reden afwezig te zijn. In dat geval is sprake van een onregelmatigheid.
6. De kandidaat die te laat komt bij een schriftelijke toets, een digitale toets, een practicum of enigerlei ander onderdeel van het eindexamen, mag tot uiterlijk een half uur na aanvang worden toegelaten. De aldus gemiste tijd kan niet worden ingehaald.
7. De kandidaat die te laat komt voor een luistertoets of mondelinge toets, wordt niet meer toegelaten.
8. Een kandidaat mag het lokaal op zijn vroegst 30 minuten na aanvang van de toets verlaten en tot 10 minuten voor het einde van de eindtijd. Daarna blijven de kandidaten zitten totdat de surveillant het gemaakte werk van alle kandidaten heeft opgehaald.
9. Als een kandidaat examenwerk heeft gemaakt, behoudt dat zijn geldigheid.
10. *Een kandidaat die een mobiele telefoon bij zich heeft of gebruikt maakt zich schuldig aan een onregelmatigheid.*

Bezwaar tegen beoordeling bij schoolexamen

Indien een kandidaat van mening is dat zijn prestatie bij een onderdeel van het schoolexamen verkeerd beoordeeld is, dient de kandidaat direct in overleg te treden met de desbetreffende examinerator. Indien dit niet tot overeenstemming leidt, kan de kandidaat bezwaar instellen bij de examencommissie. Dit bezwaar dient uiterlijk binnen een week na het bekend worden van de beoordeling schriftelijk onder vermelding van redenen te zijn ingesteld. Als niet tijdig bezwaar is ingesteld, is het cijfer definitief. De examencommissie beslist binnen tien dagen na ontvangst van het bezwaar en de beslissing is definitief. De uitspraak wordt kenbaar gemaakt aan de kandidaat en zijn wettelijk vertegenwoordigers.

De examencommissie

1. Taken en bevoegdheden van de examencommissie
 - i. Een examencommissie heeft ten minste de volgende taken en bevoegdheden
 1. het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen),
 2. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen,
 - ii. De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
 - iii. Indien een kandidaat bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
 - iv. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag.
2. Benoeming en samenstelling van de examencommissie
 - a. De directeur stelt namens het bevoegd gezag een examencommissie in

- b. De directeur draagt er mede door de samenstelling van de examencommissie zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
- c. De examencommissie wordt gevormd door de secretaris van het examen, de decaan en ten minste één examinator van de desbetreffende opleiding.
- d. Leden van het bevoegd gezag worden niet benoemd tot lid van de examencommissie.
- e. De directeur van de school kan niet benoemd worden in de examencommissie.

Samenstelling combinatiecijfer

Voor de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg is het combinatiecijfer het gemiddelde van de cijfers behaald voor de beroepsgerichte keuzevakken. In artikel 49 lid 1 onder d is geregeld dat voor ieder keuzevak afzonderlijk geen eindcijfer lager dan 4 mag worden behaald.

Herkansingsregeling schoolexamen

De in de toetsweken afgelegde toetsen uit het PTA kunnen onder bepaalde voorwaarden opnieuw gedaan worden. De regeling is als volgt:

1. In principe kunnen alle toetsen die in de toetsweken worden afgenomen opnieuw gedaan worden, behalve die toetsen en praktische opdrachten die daarvan in het PTA zijn uitgesloten.
2. Uiteindelijk telt het hoogst behaalde cijfer.
3. Wie door ziekte een toets heeft gemist haalt deze toets in. Zo ook degene die ziek is op het moment dat de toets opnieuw wordt afgenomen.
4. De kandidaat mag van iedere periode 1 toets opnieuw afleggen.
5. De momenten waarop de herkansingen afgenomen staan vermeld in de jaaragenda.
6. De kandidaat die meent op grond van bijzondere omstandigheden in aanmerking te komen voor één of meer extra herkansingen dient hiertoe schriftelijk een verzoek in bij de examensecretaris. De examensecretaris legt het verzoek voor aan de examinator en de coach van de kandidaat en deelt de kandidaat vervolgens de beslissing mee. Tegen een dergelijke beslissing is beroep mogelijk bij de examencommissie.

Het examendossier

Het geheel van eisen waaraan de leerling voor het schoolexamen moet voldoen. Deze eisen zijn vastgelegd in de landelijke examenprogramma's. In deze programma's zijn de onderdelen van het examendossier beschreven.

Het examendossier wordt officieel afgesloten aan het einde van de opleiding. Voordat de leerlingen kunnen deelnemen aan het centraal examen (CE) moeten eerst alle onderdelen uit het examendossier aan bod zijn geweest. Een aantal vakken wordt geheel in het examendossier afgesloten, omdat deze vakken geen centraal examen hebben.

Dit zijn de vakken: lichamelijke opvoeding, culturele- en kunstzinnige vorming en maatschappijleer.

Het examendossier is enerzijds een lijst met eisen, waaraan de leerling moet voldoen met de daarbij behorende gewichten voor de verschillende onderdelen. Anderzijds is het een digitale map, waarin alle behaalde resultaten van toetsen en documenten verzameld worden. De leerling heeft hiermee gedemonstreerd aan de eisen en de daarbij behorende beoordelingen te voldoen.

Het examendossier doet recht aan drie karakteristieken van het voortgezet onderwijs:

- a. actieve en zelfstandige rol van leerlingen

- b. recht doen aan verschillen tussen leerlingen
- c. stimuleren van een brede ontwikkeling bij leerlingen

Schoolexamen (SE), Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en opbouw examendossier VMBO

Het schoolexamen begint met toetsweek 1 (voor het derde leerjaar) en toetsweek 5 (voor het vierde leerjaar) op donderdag 16 november 2023. Voor de het derde leerjaar eindigt deze schoolexamenperiode op met de laatste toetsen op dinsdag 2 juli 2024. Het vierde leerjaar sluit de schoolexamenperiode af op vrijdag 5 april 2024.

Voor de leerlingen in het vierde leerjaar geldt dat het schoolexamen op vrijdag 5 april 2024 volledig afgerond moet zijn, anders kan men niet deelnemen aan het centraal examen, dit geldt ook voor de vakken die worden afgesloten met een schoolexamen: Lichamelijke opvoeding, maatschappijleer en kunstvakken 1.

- Deelname aan de geplande toetsen is verplicht.
- Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline is verplicht.

De beschreven onderdelen geven tezamen met de bijgevoegde selectie van artikelen uit het Eindexamenbesluit VO een eerste belangrijke, gedeeltelijke invulling aan het examenreglement van de G.S.G. 't Schylger Jouw.

Het volledige examenreglement ligt ter inzage bij de directeur van de school.

Het totale VMBO schoolexamen (SE) is verspreid over de leerjaren drie en vier.

Het totale programma van toetsing en afsluiting (PTA) wordt beschreven in vier periodes (derde leerjaar) en drie periodes (vierde leerjaar), totaal dus in zeven periodes.

Vanaf het derde leerjaar VMBO wordt meteen begonnen met het afsluiten van onderdelen van het SE.

Uitgangspunten:

- De opbouw van het examendossier start voor alle leerwegen (TL, KB en BB) in het derde leerjaar.
- Het PTA moet duidelijk leesbaar en bruikbaar zijn voor de leerlingen en ouders. De geplande toetsen moeten evenwichtig verdeeld worden tussen het derde en vierde leerjaar, zodat piekbelasting wordt voorkomen.
- Om te voorkomen dat de toetsdruk in het vierde leerjaar te groot is zullen praktische opdrachten en handelingsopdrachten ook in het derde leerjaar worden uitgevoerd. Aan het einde van het derde leerjaar is in ieder geval één grote praktische opdracht van tenminste 10 uur afgesloten met een cijfer.
- Verder kan het PTA de leerlingen ondersteunen bij het plannen van het werk. De directeur zal de onderlinge samenhang en afstemming van het PTA bij de docenten bevorderen.
- De opzet van het PTA zal voor alle schoolexamenvakken hetzelfde zijn.
- Herhaling van examenonderdelen wordt vermeden, de schoolexamens hebben een afsluitend karakter.
- Het gemiddelde van alle schoolonderzoeken vormt het SE cijfer. De vaksecties stellen hiervoor een verdeelsleutel op (terug te lezen als de weging in het PTA)

Het PTA geldt voor één schooljaar en wordt voor 1 oktober vastgesteld. In het programma wordt in elk geval vermeld:

- welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst
- wat de inhoud is van de onderdelen van het schoolexamen

- op welke wijze het schoolexamen plaatsvindt
(schriftelijk/ mondeling / praktische opdracht / handelingsopdracht / etc.)
- of er een herkansing mogelijk is
- op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt c.q. hoe het eindcijfer van het schoolexamenvak voor het vmbo 3 tot stand komt.

Toetsorganisatie derde leerjaar vmbo

- Het derde leerjaar zal worden opgedeeld in 4 perioden. Elke periode wordt afgesloten met een centrale toetsweek.
- In deze week zijn er geen reguliere lessen. Er worden in principe twee toetsen op een dag afgenomen, in een enkel geval kunnen dat drie toetsen zijn.
- Deze toetsweek vindt plaats binnen de normale schoolweek. De leerlingen ontvangen tenminste een week van tevoren een toetsrooster.
- Uiterlijk twee weken na de laatste toetsdag ontvangen de leerlingen een overzicht van de behaalde resultaten (via magister)
- Dit cijferoverzicht is cumulatief, zodat de behaalde resultaten overzichtelijk na elke toetsweek naast elkaar komen te staan. De laatste kolom geldt dan voor het op tienden afgekapte gemiddelde cijfer.
- Alle behaalde resultaten in de vijf perioden, worden meegenomen naar het vierde leerjaar voor die gekozen en/of verplichte schoolexamenvakken en met dit vakkenpakket wordt het SE in het vierde leerjaar afgerond.
- Het op helen afgeronde eindcijfer is uitsluitend bedoeld als overgangscijfer naar het vierde leerjaar. (zie hiervoor de overgangsregeling)

Herkansingsregeling derde leerjaar vmbo

- in het PTA staat aangegeven of de toets voor herkansing in aanmerking komt
- na iedere toetsweek kan de leerling een toets herkansen (hoogste cijfer blijft staan)
- er vindt maar één herkansing per toetsweek plaats
- de herkansingen worden op een vrijdagmiddag voor de volgende toetsweek ingeroosterd
- de leerling meldt zich aan voor een herkansing door het te melden aan zijn of haar coach
- herkansingen vanwege ziekte of gewichtige omstandigheden vallen buiten deze regeling

Indien een leerling om een geldige reden - ter beoordeling van de directeur - is verhinderd bij een of meer toetsen in een bepaalde toetsweek, dan wordt bij in de gelegenheid gesteld de toets of de toetsen z.s.m. doch uiterlijk een week voor de volgende toetsweek alsnog te voltooien. De nog in te halen toetsen kunnen buiten het regulier lesrooster om worden ingeroosterd.

Overgangsregeling

De overgang van klas 3 naar klas 4

Hoewel de bovenbouw van het vmbo als een ongedeelde doorlopende leerweg wordt gezien, betekent dit niet dat de overgang van klas 3 naar klas 4 geheel komt te vervallen.

Bevorderingsnormen 3 VMBO Basis- en Kaderberoepsgericht

Bevorderen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alle handelingsdelen, inclusief de grote praktische opdracht(en) naar behoren afgerond. en 2. Op de totale lijst maximaal vier tekortpunten en met de voor de vierde klas gekozen en verplichte vakken aan het volgende voldoen: <ol style="list-style-type: none"> a. voor ten hoogste één van de examenvakken het eindcijfer 5 en voor overige examenvakken een 6, of hoger, of b. voor ten hoogste één van de examenvakken het eindcijfer 4 en voor overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger, of c. voor twee van de examenvakken het eindcijfer 5 en voor de overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger. en 3. Voor het vak Nederlands minimaal het eindcijfer 5 en 4. Voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak/ckv uit het gemeenschappelijke deel de kwalificatie “voldoende” of “goed” behaald.
Bespreken	Als de leerling niet aan bovenstaande normen voldoet. Beslissing bevorderen met 1 of twee taken of afwijzen.

Opmerking:

een basis- of kaderleerling die niet gedoubleerd heeft en bij de 1^e leerlingbespreking minimaal een 8 gemiddeld heeft, mag in het naastliggende hogere niveau plaatsnemen. Daarbij wordt het oordeel van de vergadering aan de ouders/verzorgers overgebracht. Heeft de leerling en bij de 1^e leerlingbespreking een gemiddelde van 7,6 t/m 7,9 dan kan de vergadering adviseren om in het naastliggende hogere niveau plaats te nemen.

Bevorderingsnormen 3 MAVO/VMBO TL	
Bevorderen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alle handelingsdelen, die in een bepaalde periode afgerond dienen te worden, naar behoren afgerond voor het einde van die periode. Dit geldt ook voor de grote praktische opdracht(en) bij leerjaar 3. en 2. Op de totale lijst maximaal vier tekortpunten en met de voor de vierde klas gekozen en verplichte vakken aan het volgende voldoen: <ol style="list-style-type: none"> a. voor ten hoogste één van de examenvakken het eindcijfer 5 en voor overige examenvakken een 6, of hoger, of b. voor ten hoogste één van de examenvakken het eindcijfer 4 en voor overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger, of c. voor twee van de examenvakken het eindcijfer 5 en voor de overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger en 3. Voor het vak Nederlands minimaal het eindcijfer 5 en 4. Voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak/ckv uit het gemeenschappelijke deel de kwalificatie “voldoende” of “goed” behaald.
Bespreken	Als de leerling niet aan bovenstaande normen voldoet. Beslissing: bevorderen met 1 of 2 taken of afwijzen.

Opmerking:

- Een 3 Mavo/VMBO T-leerling die niet gedoubleerd heeft en bij de 1^e leerlingbespreking minimaal een 8 gemiddeld heeft, mag in het naastliggende hogere niveau plaatsnemen. Daarbij wordt het oordeel van de vergadering aan de ouders/verzorgers overgebracht. Heeft de leerling bij de 1^e leerlingbespreking een gemiddelde van 7,6 t/m 7,9 dan kan de vergadering adviseren om in 3 Havo plaats te nemen;
- de docentenvergadering kan een leerling, die gedoubleerd heeft en bij de 1^e leerlingbespreking opnieuw op doubleren staat verplichten over te stappen naar 3Vmbo-kader.

Toets organisatie vierde leerjaar vmbo (zie hiervoor ook de toetskalender)

- Het vierde leerjaar zal worden opgedeeld in 3 perioden. Elke periode wordt afgesloten met een centrale toetsweek.
- In deze week zijn er geen reguliere lessen. Er worden in principe twee toetsen op een dag afgenomen, in een enkel geval kunnen dat drie toetsen zijn.

- Deze toetsweek vindt plaats binnen de normale schoolweek. De leerlingen ontvangen tenminste een week van tevoren een toetsrooster.
- Uiterlijk twee weken na de laatste toetsdag ontvangen de leerlingen een overzicht van de behaalde resultaten en deze worden door de leerling in het examendossier geüpload.
- Dit cijferoverzicht is cumulatief, zodat de behaalde resultaten overzichtelijk na elke toetsweek naast elkaar komen te staan. De laatste kolom geldt dan voor het op tienden afgekapte gemiddelde cijfer.
- Van alle behaalde resultaten (cijfers) in deze drie perioden wordt, tezamen met de behaalde resultaten in de vijf perioden van het derde leerjaar voor de gekozen en/of verplichte schoolexamenvakken, het gemiddelde SE-cijfer bepaald en afgerond op één decimaal.
- Uitzondering hierop is het eindexamenvak maatschappijleer. Hier wordt het SE-eindcijfer voor dit vak afgerond op een geheel getal. Voor maatschappijleer is er immers geen CE, maar uitsluitend een SE.
- Voor de overige eindexamenvakken wordt het eindexamencijfer bepaald door het rekenkundig gemiddelde te nemen van het eindcijfer voor het SE en het cijfer voor het CE. (zie artikel 47)
- Een leerling mag worden toegelaten tot het schoolexamen tot 30 minuten na aanvang

Herkansingsregeling vierde leerjaar vmbo

De herkansingen betreffen alleen schriftelijke toetsen

- in het PTA staat aangegeven of de toets voor herkansing in aanmerking komt
- na iedere toetsweek kan de leerling een toets herkansen (hoogste cijfer blijft staan)
- er vindt maar één herkansing per toetsweek plaats
- Het vak DTE (aardrijkskunde, economie en maatschappijleer) kent 5 periodes en per periode mag er 1 onderdeel herkanst worden.
- de herkansingen van toetsweek 5 en 6 worden op een vrijdagmiddag voor een volgende toetsweek ingeroosterd.
- de leerling meldt zich aan voor een herkansing door het te melden aan zijn of haar coach
- herkansingen vanwege ziekte of gewichtige omstandigheden vallen buiten deze regeling

Indien een leerling om een geldige reden - ter beoordeling van de teamleider-bovenbouw - is verhinderd bij een of meer toetsen in een bepaalde toetsweek, dan wordt bij in de gelegenheid gesteld de toets of de toetsen z.s.m. doch uiterlijk een week voor de volgende toetsweek alsnog te voltooien. De nog in te halen toetsen kunnen buiten het regulier lesrooster worden ingeroosterd.

Doublerende examenkandidaat

Als een kandidaat doubleert of is afgewezen na het centraal examen, kan hij of zij geen aanspraak maken op enige vorm van vrijstelling van vakken, werkstukken en opdrachten. De gedoubleerde kandidaat dient het volledige 4^e jaar opnieuw te doorlopen.

Vaardigheidsonderdelen van het schoolexamen:

Praktische opdrachten (PO)

Het doel van een praktische opdracht is om vaardigheden, soms genoemd K1, K2 en K3, te toetsen.

De onderwerpen zijn bij voorkeur ontleend aan de maatschappelijke of beroepsmatige werkelijkheid.

Zowel het proces als het product wordt beoordeeld aan de hand van, vooraf aan de leerling bekendgemaakte criteria. De leerling kan de praktische opdracht de vorm geven van een product of werkstuk of een presentatie. Andere voorbeelden zijn: interview, enquête, practicum

Kleine praktische opdrachten zijn de opmaat voor het maken van een grote praktische opdracht

De twee grote praktische opdrachten (GPO)

De leerling moet twee grote praktische opdrachten maken:

- 1 In het derde leerjaar de eerste grote praktische opdracht
- 2 In het vierde leerjaar de tweede grote praktische opdracht

Om een spreiding in de werkdruk aan te brengen zal de leerling geen vrije keuze krijgen bij het uitvoeren van zijn eerste grote PO. Deze wordt de leerling toegewezen. De tweede grote praktische opdracht zal bij een ander examenvak (of examenvakken) uitgevoerd moeten worden.

In de KB en de BB geldt de stageweek als een GPO.

Voor de beoordeling van de praktische opdrachten worden door de betrokken examendocenten beoordelingscriteria opgesteld. Deze beoordelingscriteria worden samen met het eindproduct van de opdracht opgenomen in het examendossier. Bij de beoordeling van de opdracht speelt zowel het proces als product een rol.

Het handelingsdeel

Een handelingsopdracht is een activiteit die een leerling onderneemt op vakspecifiek of vakoverstijgend gebied. De leerling beschrijft in bijvoorbeeld een notitie welke activiteit hij heeft gedaan. Het feit dat de leerling de activiteit "naar behoren" heeft uitgevoerd wordt opgetekend in een aftekenkaart in het examendossier. Het geheel aan handelingsopdrachten noemen we het handelingsdeel.

De handelingsopdracht gericht op een oriëntatie op leren en werken is verplicht en wordt in het vierde leerjaar afgerond.

Handelingsopdrachten moeten naar behoren worden gedaan.

Sectorwerkstuk of profielwerkstuk

Het sectorwerkstuk is bestemd voor de leerlingen van de TL en moet voldoende (v) of goed (g) worden gemaakt. Het wordt apart, los van het vak, in het PTA opgenomen.

Het sectorwerkstuk zal gemaakt moeten worden in de eerste helft van de vierde leerjaar. De leerlingen werken tenminste 20 lesuren, waarvan 12 uren op school, aan hun sectorwerkstuk.

Nadere informatie over dit onderwerp volgt in het begin van het vierde leerjaar, wanneer de leerlingen hun twee verplichte sectorvakken definitief hebben gekozen voor het examenvakkenpakket. De leerlingen ontvangen dan een mapje "sws" (=sectorwerkstuk).

Examenjaar 2025-2026

EXAMENSECRETARIS

De examensecretaris wordt uit het personeel door de directeur aangewezen, op 't Schylger Jouw is dit mevr. S. de Bruin. De examensecretaris en de directeur zorgen er samen voor dat het eindexamen volgens de wettelijke regels verloopt. Zo stellen zij de uitslag van het eindexamen vast: geslaagd of gezakt. En ondertekenen zij diploma's en cijferlijsten. Meestal heeft de examensecretaris daarnaast nog extra coördinerende taken, zoals het bestellen van de centraal examens. Ook is zij de contactpersoon voor het College voor Toetsen en Examens

COMMISSIE VAN BEROEP

De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door de directeur van de school ingestelde commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.

Nadat de beslissing schriftelijk aan de kandidaat is meegedeeld, moet het beroep binnen vijf dagen (eveneens schriftelijk) bij de commissie worden ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en hoort de kandidaat conform artikel 7.16 Algemene wet bestuursrecht. Van deze hoorzitting wordt een schriftelijk verslag gemaakt. De commissie beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift. Die termijn kan, met redenen omkleed, worden verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast hoe de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen, eventueel met in achtneming van wat is bepaald in de laatste volzin van artikel 3.58 lid d van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, de ouders of verzorgers, de directeur en de inspectie. Tegen de beslissing staat beroep open bij de rechtbank.

De voorzitter van de commissie van beroep is mevr. S. de Bruin (s.debruin@schylgerjouw.nl), tevens neme zitting:

Dhr. P. Verhoog

Mevr. E. Donker

Mevr. W. Koopmans

BEVOEGD GEZAG

Bestuur Openbaar Onderwijs Terschelling
Correspondentieadres: zowel I als II:
Burgemeester van Heusdenweg 10a
8880 AA, West Terschelling

DE EXAMENCOMMISSIE:

De examencommissie wordt gevormd door de secretaris van het examen en twee examinatoren van de desbetreffende opleidingen. De examencommissie is belast met de volgende taken en bevoegdheden: Het opstellen van een voorstel van het examenreglement, jaarlijks een voorstel voor het programma van toetsing en afsluiting, het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen en het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.

DE COACHES

Dhr. F. Donders en mevrouw A. Planting zijn de coaches van de derde klassen.

Mevrouw W. Koopmans, mevrouw E. Donker en dhr. P. Verhoog zijn de coaches van de vierde klassen.

Lijst van verklaring van mogelijk gebruikte afkortingen

CvTE	College voor Toetsen en Examens
CITO	Centraal Instituut voor toetsontwikkeling
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
TL	theoretische leerweg
KB	kaderberoepsgerichte leerweg
BB	basisberoepsgerichte leerweg
ISP	intersectoraal programma
D&C	dienstverlening en commercie
SE	schoolexamen
CE	centraal examen
CSE	centraal schriftelijk examen
CSPE	centraal schriftelijk en praktisch examen
SSPE	school schriftelijk en praktisch examen
PTA	programma van toetsing en afsluiting
HO	handelingsopdracht
PO	praktische opdracht
GPO	grote praktische opdracht
SWS	sectorwerkstuk
GWA	geïntegreerde wiskundige activiteit
K	kerndeel van een exameneenheid (verwijzing naar een examenprogramma)

V	verrijksdeel van een exameneenheid (idem)
AO	arbeidsoriëntatie (waaronder stage)
Nask 1	natuur- en scheikunde 1 (80% na, 20 % sk)
Nask 2	natuur- en scheikunde 2 (80 % sk, 20 % na)
ICT	informatie- en communicatietechnologie
v	voldoende
o	onvoldoende
g	goed
nb	naar behoren